

Flyv bare så højt, som I har lyst – vingerne kan bære!

Af: Underviser og pædagog Inge Thorup

Et projekt med titlen "Sammen er vi stærke" er netop afsluttet på Solgården. Formålet er at styrke arbejdsmiljøet og med afsæt i en kultur, hvor ældrepædagogikken nu går hånd i hånd med den gode pleje og omsorg. I projektet har medarbejderne især haft fokus på det selvstyrende teams, refleksion og anerkende kommunikation.

Som ny underviser på skolen, har jeg både hørt og læst meget om Solgården og den udviklingsproces, som man her har arbejdet med i de sidste par år.

Stolte medarbejdere

Efter mit besøg på Solgården er det indlysende for mig, at resultatet er opnået gennem forenede kræfter. Alle har haft deres hoved og hænder med i projektet. Det helt afgørende indtryk jeg fik, var at medarbejderne lyste af stolthed, når de viste deres sted frem og fortalte om, hvad der sker på Solgården.

En hverdag med mening og indhold giver livslyst og livsglæde.

Mit umiddelbare indtryk af Solgården er, at her er en venlig og imødekomende atmosfære. Som gæst føler man sig velkommen. Personalet forsøger både ved hjælp af indretningen og omgangstonen i huset at skabe en hyggelig og hjemlig stemning. Først ved nærmere eftersyn så jeg, hvor nedslidt Solgården rent faktisk er i forhold til de fysiske rammer. Dette faktum gled imidlertid helt i baggrunden til fordel for de mange dejlige oplevelser, som jeg fik sammen med beboere og personale.

Dyrene skaber relationer

Dyrene fylder meget på Solgården – de er ofte de første levende væsner, man træffer, når man kommer ind ad døren. At blive mødt af en godmodigt logrende hund virker meget lidt institutionspræget, men derimod meget hjemligt.

Hunden og husets øvrige dyr er et godt udgangspunkt for at komme i kontakt med beboerne – der er altid noget at snakke om, samtalen glider let og ubesværet. Jeg behøver ikke granske min hjerne for at finde på et eller andet som udgangspunkt for kontakten, det sørger dyrene for.

- Jeg behøver ikke granske min hjerne for at finde et eller andet som udgangspunkt for kontakten, det sørger dyrene for.

Så snart lejligheden byder sig, griber personalet muligheden for at inddrage dyrene i relationen og kontakten med beboerne. En hjælper hentede f.eks. kaninen, og 'gik på besøg' hos nogle beboere med den. På denne måde fik hjælperen fremkaldt smil og glimt i øjet hos flere beboere, og i tilgift hermed opstod der kontakt, ikke blot mellem dyr og beboer men også mellem beboer og hjælper.

Ud af rollen som den, der konstant må modtage

På forholdsvis kort tid blev der givet udtryk for mange ting. En blind kvinde fik mulighed for at yde omsorg og dermed komme ud af rollen som den, der konstant må modtage.

For en sengeliggende kvinde var den lille, varme, bløde kanin en sansemæssig oplevelse. Samtidig med 'kaninbesøget' brugte hjælperen sine hænder omsorgsgivende i forhold til beboeren.

Arbejdet er præget af høj faglighed, personligt engagement og respekt for den enkelte.

Vi kan 'sige' meget med vores hænder. Vi kan trøste ved at holde hinandens hænder, eller berolige med et venligt klap og en hånd på skulderen. Ved dyrenes hjælp samt ved hjælp af empati, engagement og kommunikation fandt hjælperen nøglen til at etablere stjernestunder ml. beboere og personale i huset.

Køkkenet en integreret del af huset

På Solgården laver man selv maden, og køkkenet er husets hjerte. Køkkenpersonalet opleves som en integreret del af huset, og lyden af køkkenaktiviteter og duften af maden giver en dejlig stemning og pirrer sanserne.

Hverdagen præges i vid udstrækning af, at det er måltiderne, der strukturerer rytmen. Planlægning og struktur er nøgleord. Dette på trods af – eller måske på grund af – at vi mener, spontaniteten er så væsentlig. Struktur giver tryghed og overskuelighed og åbner dermed mulighed for spontanitet og kaos i positiv forstand, d.v.s. for alt det nye, som vi endnu ikke ved, der kan ske.

Struktur giver tryghed og overskuelighed og åbner dermed mulighed for spontanitet.

Udegruppen har samme værdier og menneskesyn som Solgården

Ligesom køkkenet er en integreret del af institutionen Solgården, er udegruppen det også. Udegruppen opleves som værende en del af huset. Det er tydeligt, at man også her arbejder ud fra de samme værdier og menneskesyn, som resten af Solgården

bygger på, og at arbejdet er præget af høj faglighed, personligt engagement og respekt for det enkelte menneske. Jobbet som 'udekørende' er selvstændigt og i allerhøjeste grad et 'alene-job', som personalet udfører på fornemste vis.

Fokus på den enkelte beboers liv og hverdagsliv.

Atmosfæren på Solgården virker afslappet og venligt imødekommende. Personalet har antagelig akkurat lige så travlt, som man har andre steder, men det er ikke travlhed og stress, der først springer mig i øjnene. Jeg bliver derimod optaget af de mange og forskelligartede aktiviteter, som dagen krydres med. I løbet af de dage, hvor jeg var gæst på Solgården, var der oplæsning i dagligstuen, sang og musik fælles for begge afdelinger, ture ud af huset m.v. Herudover er det dejligt at opleve, at personalet er rigtig gode til at gribe nuet – udnytte øjeblikket til at skabe kontakt og mening i hverdagen.

Personalet forsøger så vidt muligt at inddrage beboerne i de daglige gøremål. Her er fokus på den enkelte beboers liv og hverdagsliv. Det er i vid udstrækning beboerne, der dækker borde, rydder på plads, tørrer af o.s.v. – ikke fordi personalet ikke gider, men fordi personalet er meget bevidst om, at det betyder utrolig meget for den enkelte, at man er en vigtig del af fællesskabet. Én man kan regne med, én der kan udføre arbejdsopgaver til fælles bedste.

Solgården er på vej væk fra opfattelsen af, - at når vi har overstået plejen, så kan vi rigtig hygge os – hertil når vi nemlig i givet fald aldrig.

Morgenarbejdet og rengøringen er gode individuelle stunder, som personalet benytter som mulighed for at skabe kontakt og bæredygtige relationer.

Plejen og det pædagogiske går hånd i hånd på Solgården. Med udgangspunkt i beboernes individuelle ressourcer, ønsker og behov, forsøger personalet at give dagen mening og indhold f.eks. er både morgenarbejdet og rengøringen gode individuelle stunder, som personalet benytter som mulighed for at skabe kontakt og bæredygtige relationer.

Udviklingszone danner udgangspunkt for arbejdet

Det pædagogiske begreb 'nærmeste udviklingszone' danner udgangspunkt for personalets arbejde med 'hjælp til selvhjælp'. Dette giver god mulighed for at bevare beboernes ressourcer – hvad jeg i dag kan gøre selv eller evt. med støtte fra en hjælper, kan jeg måske også klare i morgen, og måske har jeg endda fået tilbageerobret nogle færdigheder, jeg måtte have mistet ved indlært hjælpeløshed og passivitet. At kunne selv giver mening og styrker beboernes identitet og - via forøget mulighed for deltagelse i fællesskabet - også solidariteten.

Det perfekte er ikke målet

På Solgården er der liv i huset. Der er fokus på relationerne og kontakten til beboerne, og det samme gælder for personalet indbyrdes. Stedet summer af aktivitet, og der er plads til hjemlig hygge med lidt rod i krogene, hvilket er rart for både beboere og gæster. Det perfekte er ikke målet – pædagogisk udviklingsarbejde vil altid være præget af nytænkning og forandring. Kernen i den pædagogiske metode er den enkeltes lyst og vilje til personlig udvikling

